

Európsky dohovor o ľudských právach

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

V znení protokolov č. 11 a 14

S dodatkovým protokolom a
protokolmi č. 4, 6, 7, 12 a 13

Text Dohovoru je uvedený v znení ustanovení Protokolu č. 14 (CETS No. 194), ktorý nadobudol platnosť 1. júna 2010.

Text Dohovoru bol predtým upravený v súlade s ustanoveniami Protokolu č. 3 (ETS č. 45), ktorý nadobudol platnosť 21. septembra 1970, Protokolu č. 5 (ETS č. 55), ktorý nadobudol platnosť 20. decembra 1971 a Protokolu č. 8 (ETS č. 118), ktorý nadobudol platnosť 1. januára 1990 a zahŕňal tiež text Protokolu č. 2 (ETS č. 44), ktorý v súlade s jeho článkom 5 odsek 3 tvoril od nadobudnutia jeho platnosti 21. septembra 1970 súčasť Dohovoru. Všetky ustanovenia, ktoré boli zmenené alebo doplnené týmito protokolmi sú nahradené Protokolom č. 11 (ETS č. 155) od nadobudnutia jeho platnosti 1. novembra 1998. Týmto dňom bol zrušený Protokol č. 9 (ETS č. 140), ktorý nadobudol platnosť 1. októbra 1994, a Protokol č. 10 (ETS č. 146) stratil svoj účel.

Súčasný stav podpisov a ratifikácií Dohovoru a jeho protokolov, ako aj úplný zoznam vyhlásení a výhrad sú dostupné na www.conventions.coe.int.

Iba anglické a francúzske znenie Dohovoru je autentické. Tento preklad nie je oficiálnym znením Dohovoru.

Európsky súd pre ľudské práva
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex
www.echr.coe.int

OBSAH

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	5
Dodatkový protokol	29
Protokol č. 4	32
Protokol č. 6	36
Protokol č. 7	39
Protokol č. 12	44
Protokol č. 13	48

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Rím, 4.XI.1950

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

majúc na zreteli Všeobecnú deklaráciu ľudských práv vyhlásenú
Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov
10. decembra 1948;

majúc na zreteli, že cieľom tejto deklarácie je zabezpečiť všeobecné
a účinné uznávanie a dodržiavanie práv v nej vyhlásených;

majúc na zreteli, že cieľom Rady Európy je dosiahnutie väčšej
jednoty medzi jej členmi, a že jedným zo spôsobov, ktorým sa má
tento cieľ naplniť, je ochrana a ďalší rozvoj ľudských práv
a základných slobôd;

znovu potvrdzujúc svoju hlbokú vieru v tie základné slobody, ktoré
sú základom spravodlivosti a mieru vo svete, a ktoré sú najlepšie
zachovávané na jednej strane účinnou politickou demokraciou
a na strane druhej spoločným poňatím a dodržiavaním ľudských
práv, od ktorých závisia;

rozhodnuté, že ako vlády európskych štátov, ktoré sú rovnakého
zmysľania a ktoré majú spoločné dedičstvo politických tradícií,
ideálov, slobody a právneho štátu, podniknú prvé kroky
ku kolektívnemu zaručeniu niektorých práv vyhlásených
vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv;

dohodli sa takto:

ČLÁNOK 1

Závazok dodržiavať ľudské práva

Vysoké zmluvné strany priznávajú každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v hlave I tohto dohovoru.

HLAVA I PRÁVA A SLOBODY

ČLÁNOK 2

Právo na život

1. Právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života s výnimkou výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po odsúdení za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.
2. Zbavenie života sa nepovažuje za spôsobené v rozpore s týmto článkom, ak vyplýva z použitia sily, ktoré je bezpodmienečne nevyhnutné pri:
 - a) obrane osoby proti nezákonnému násiliu;
 - b) vykonávaní zákonného zatknutia alebo zabránení úteku osoby zákonne zadržanej;
 - c) zákonom potlačením nepokojov alebo vzbury.

ČLÁNOK 3

Zákaz mučenia

Nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.

ČLÁNOK 4

Zákaz otroctva a nútenej práce

1. Nikoho nemožno držať v otroctve alebo nevoľníctve.
2. Od nikoho sa nevyžaduje, aby vykonával nútené alebo povinné práce.
3. Za "nútenú alebo povinnú prácu" sa na účely tohto článku nepovažuje:
 - a) práca bežne vyžadovaná počas pozbavenia slobody podľa článku 5 tohto dohovoru alebo v čase podmieneného prepustenia;
 - b) služba vojenského charakteru alebo, v prípade osôb, ktoré odmietajú vojenskú službu z dôvodov svedomia v krajinách, kde sa takéto odmietnutie vojenskej služby uznáva, iná služba vyžadovaná namiesto povinnej vojenskej služby;
 - c) služba vyžadovaná v prípade núdze alebo pohromy ohrozujúcej život alebo blaho spoločnosti;
 - d) práca alebo služba, ktorá tvorí súčasť bežných občianskych povinností.

ČLÁNOK 5

Právo na slobodu a bezpečnosť

1. Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanového zákonom:
 - a) zákonné pozbavenie slobody osoby po odsúdení príslušným súdom;
 - b) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody z dôvodu nesplnenia rozhodnutia vydaného súdom v súlade so zákonom alebo s cieľom zabezpečiť splnenie povinnosti stanovenej zákonom;

- c) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo útoku po jeho spáchaní;
 - d) pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia za účelom výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán;
 - e) zákonné pozbavenie slobody osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;
 - f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.
2. Každý, kto je zatknutý, musí byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, oboznámený s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu.
3. Každý, kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa takáto osoba dostaví na pojednávanie.
4. Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.
5. Každý, kto bol zatknutý alebo pozbavený slobody v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

ČLÁNOK 6

Právo na spravodlivé súdne konanie

1. Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.
2. Každý, kto je obvinený z trestného činu, považuje sa za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.
3. Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:
- a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia vzneseného proti nemu;
 - b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;
 - c) obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;
 - d) vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu;

- e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom, alebo ak týmto jazykom nehovorí.

ČLÁNOK 7

Uloženie trestu výlučne na základe zákona

1. Nikoho nemožno uznať za vinného zo spáchania trestného činu na základe skutku alebo opomenutia, ktoré v čase jeho spáchania nie je považované podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva za trestný čin. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.
2. Tento článok nebráni súdeniu a potrestaniu osoby za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, bolo trestné podľa všeobecných právnych zásad uznávaných civilizovanými národmi.

ČLÁNOK 8

Právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života

1. Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.
2. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

ČLÁNOK 9

Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva

1. Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva; toto právo zahŕňa slobodu zmeniť náboženstvo alebo

vieru, ako aj slobodu prejavovať náboženstvo alebo vieru sám alebo spoločne s inými, verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, náboženskými úkonmi a zachovávaním obradov.

2. Sloboda prejavovať náboženstvo alebo vieru môže podliehať len takým obmedzeniam, ktoré sú stanovené zákonom, a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, ochrany verejného poriadku, zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

ČLÁNOK 10

Sloboda prejavu

1. Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.
2. Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré stanovuje zákon, a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, na predchádzanie nepokojom alebo zločinnosti, ochranu zdravia alebo morálky, ochranu povesti alebo práv iných, zabránenia úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

ČLÁNOK 11

Sloboda zhromažďovania a združovania

1. Každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, vrátane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbor, alebo vstupovať do nich.

2. Výkon týchto práv môže podliehať len takým obmedzeniam, ktoré stanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, na predchádzanie nepokojom alebo zločinnosti, ochranu zdravia alebo morálky alebo ochranu práv a slobôd iných. Tento článok nebráni zavedeniu zákonných obmedzení na výkon týchto práv príslušníkmi ozbrojených síl, polície a úradníkmi štátnej správy.

ČLÁNOK 12

Právo uzavrieť manželstvo

Muži a ženy, ktorí sú na to vekom spôsobilí, majú právo uzavrieť manželstvo a založiť rodinu v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, ktoré upravujú výkon tohto práva.

ČLÁNOK 13

Právo na účinný opravný prostriedok

Každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

ČLÁNOK 14

Zákaz diskriminácie

Užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmysľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

ČLÁNOK 15

Odstúpenie vo výnimočných situáciách

1. V prípade vojny alebo akéhokoľvek iného verejného ohrozenia existencie štátu, môže ktorákoľvek Vysoká zmluvná strana prijať opatrenia smerujúce k odstúpeniu od záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru v rozsahu, v akom to bezprostredne vyžaduje naliehavosť situácie a za predpokladu, že tieto opatrenia sú zlučiteľné s jej inými záväzkami podľa medzinárodného práva.
2. Podľa tohto ustanovenia nie je možné odstúpiť od článku 2, s výnimkou úmrtí spôsobených dovolenými vojnovými činmi a od článkov 3, 4 (odsek 1) a 7.
3. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá využije svoje právo odstúpiť od záväzkov, v plnom rozsahu informuje generálneho tajomníka Rady Európy o opatreniach, ktoré prijala a o ich dôvodoch. Generálneho tajomníka Rady Európy informuje tiež o tom, kedy tieto opatrenia stratili platnosť a odkedy sa ustanovenia dohovoru znova vykonávajú v plnom rozsahu.

ČLÁNOK 16

Obmedzenia politickej činnosti cudzincov

Niž v článkoch 10, 11 a 14 sa nemôže považovať za brániace Vysokým zmluvným stranám uvaliť obmedzenia na politickú činnosť cudzincov.

ČLÁNOK 17

Zákaz zneužitia práv

Niž v tomto dohovore sa nesmie vykladať ako oprávnenie pre štát, skupinu alebo osobu vykonávať činnosť alebo uskutočniť skutok s cieľom narušiť práva alebo slobody v dohovore zakotvené, alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než je stanovené v dohovore.

ČLÁNOK 18

Hranice použitia obmedzení výkonu práv

Obmedzenia, ktoré tento dohovor pripúšťa pre uvedené práva a slobody, sa nesmú použiť na iný účel než na ten, na ktorý boli určené.

HLAVA II EURÓPSKY SÚD PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

ČLÁNOK 19

Zriadenie súdu

Na zabezpečenie plnenia záväzkov prijatých Vysokými zmluvnými stranami v tomto dohovore a jeho protokoloch sa zriaďuje Európsky súd pre ľudské práva, ďalej len „súd“. Súd vykonáva svoju funkciu permanentne.

ČLÁNOK 20

Počet sudcov

Súd tvoria sudcovia, ktorých počet sa rovná počtu Vysokých zmluvných strán.

ČLÁNOK 21

Predpoklady pre výkon funkcie

1. Sudcovia musia mať vysoký morálny charakter a spĺňať podmienky pre výkon vysokých súdnych funkcií alebo byť uznávanými právnikmi.
2. Sudcovia zasadať v súde ako súkromné osoby.
3. Počas svojho funkčného obdobia sudcovia nemôžu vykonávať činnosť nezlučiteľnú s ich nezávislosťou, nestrannosťou alebo s

požiadavkami súvisiacimi so stálym výkonom ich funkcie; o všetkých otázkach týkajúcich sa použitia tohto odseku rozhodne súd.

ČLÁNOK 22

Voľba sudcov

Sudcov volí Parlamentné zhromaždenie za každú Vysokú zmluvnú stranu väčšinou odovzdaných hlasov zo zoznamu troch kandidátov navrhnutých Vysokou zmluvnou stranou.

ČLÁNOK 23

Funkčné obdobie a odvolanie z funkcie

1. Sudcovia sú volení na obdobie deviatich rokov. Nemôžu byť zvolení opätovne.
2. Funkčné obdobie sudcov sa skončí dovŕšením veku 70 rokov.
3. Sudcovia vykonávajú svoju funkciu až do svojho nahradenia. Aj po ich nahradení však pokračujú v prejednávaní tých prípadov, ktoré už začali posudzovať.
4. Sudcov možno odvolať z funkcie len ak ostatní sudcovia dvojtretinovou väčšinou rozhodnú, že prestali spĺňať podmienky kladené na jej výkon.

ČLÁNOK 24

Kancelária súdu a spravodajcovia

1. Súd má k dispozícii kanceláriu, ktorej úlohy a organizácia sú stanovené v rokovacom poriadku súdu.
2. Keď súd zasadá vo formácii samosudcu, pomáhajú mu spravodajcovia, ktorí podliehajú právomoci predsedu súdu. Sú súčasťou kancelárie súdu.

ČLÁNOK 25

Plénium súdu

Plénium súdu:

- a) volí na trojročné obdobie svojho predsedu a jedného alebo dvoch podpredsedov, ktorí môžu byť zvolení opätovne,
- b) vytvára komory na stanovené obdobie,
- c) volí predsedov komôr súdu s možnosťou ich opätovného zvolenia,
- d) schvaľuje rokovací poriadok súdu,
- e) volí tajomníka a jedného alebo viacero jeho zástupcov,
- f) podáva žiadosť podľa článku 26 odsek 2.

ČLÁNOK 26

Samosudca, výbory, komory a veľká komora

1. Predložené prípady súd prejednáva vo formácii samosudcu, vo výboroch troch sudcov, v komorách siedmich sudcov a vo veľkej komore zloženej zo sedemnástich sudcov. Komory súdu vytvoria výbory na stanovené obdobie.
2. Na žiadosť pléna súdu môže Výbor ministrov jednomyselným rozhodnutím a na stanovené obdobie znížiť počet sudcov v komorách na päť.
3. Sudca nesmie ako samosudca posudzovať žiadnu sťažnosť proti Vysokej zmluvnej strane, za ktorú bol zvolený.
4. Sudca zvolený za Vysokú zmluvnú stranu, ktorá je stranou v spore, je automaticky členom komory a veľkej komory. Ak takého sudcu niet, alebo ak taký sudca nemôže zasadať, zasadne ako sudca osoba vybraná predsedom súdu zo zoznamu vopred predloženého touto stranou.

5. Členmi veľkej komory sú tiež predseda súdu, jeho podpredsedovia, predsedovia komôr a ďalší sudcovia vybraní v súlade s rokovacím poriadkom súdu. Keď bol spor postúpený veľkej komore podľa článku 43, nemôže v nej zasadať sudca z komory, ktorá vyniesla v danej veci rozsudok, s výnimkou predsedu komory a sudcu, ktorý zasadal za dotknutú Vysokú zmluvnú stranu.

ČLÁNOK 27

Právomoc samosudcov

1. Samosudca môže vyhlásiť za neprijateľnú alebo vyčiarknuť zo zoznamu prípadov individuálnu sťažnosť podanú v súlade s článkom 34 pokiaľ takéto rozhodnutie môže byť prijaté bez ďalšieho posudzovania.
2. Rozhodnutie je konečné.
3. Ak samosudca nevyhlási sťažnosť za neprijateľnú alebo ju nevyčiarkne, postúpi ju výboru alebo komore na ďalšie posudzovanie.

ČLÁNOK 28

Právomoc výborov

1. Výbor môže sťažnosť podanú v súlade s článkom 34 jednomyselne
 - a) vyhlásiť za neprijateľnú alebo ju vyčiarknuť zo zoznamu prípadov, pokiaľ takéto rozhodnutie môže byť prijaté bez ďalšieho posudzovania; alebo
 - b) vyhlásiť za prijateľnú a zároveň vyniesť rozsudok vo veci samej, ak podstatu sťažnosti tvorí otázka výkladu alebo uplatňovania dohovoru alebo jeho protokolov, ktorá je už predmetom ustálenej judikatúry súdu.
2. Rozhodnutia a rozsudky podľa odseku 1 sú konečné.
3. Ak sudca zvolený za dotknutú Vysokú zmluvnú stranu nie je členom výboru, výbor môže v ktorejkoľvek fáze konania pozvať

daného sudcu aby zaujal miesto jedného z členov výboru, berúc do úvahy všetky relevantné skutočnosti, vrátane toho či dotknutá strana namietala uplatnenie postupu podľa odseku 1 písm. b).

ČLÁNOK 29

Rozhodnutia komôr o prijateľnosti a vo veci samej

1. Ak nebolo prijaté rozhodnutie podľa článku 27 alebo 28, alebo nebol vynesенý rozsudok podľa článku 28, o prijateľnosti a merite individuálnych sťažností podaných v súlade s článkom 34 rozhodne komora. Rozhodnutie o prijateľnosti môže byť prijaté samostatne.
2. Komora rozhoduje o prijateľnosti a merite sťažností podaných štátmi v súlade článkom 33. Pokiaľ vo výnimočných prípadoch súd nerozhodne inak, rozhodnutie o prijateľnosti sa prijme samostatne.

ČLÁNOK 30

Postúpenie právomoci veľkej komore

Ak prípad prejednávaný komorou vyvoláva závažnú otázku týkajúcu sa výkladu dohovoru alebo jeho protokolov, alebo ak by rozhodnutie komory o danej otázke mohlo byť v rozpore so skôr vyneseným rozsudkom súdu, komora môže, skôr než vynesie rozsudok, postúpiť právomoc veľkej komore za predpokladu, že ani jedna zo zúčastnených strán proti tomu nevznesie námietku.

ČLÁNOK 31

Právomoc veľkej komory

Veľká komora

- a) rozhoduje o sťažnostiach podaných podľa článku 33 alebo článku 34 keď jej tieto boli postúpené komorou v súlade s článkom 30, alebo keď jej vec bola predložená v súlade s článkom 43;

- b) rozhoduje o otázkach predložených súdu Výborom ministrov v súlade s článkom 46 odsek 4; a
- c) posudzuje žiadosti o vydanie posudkov predložené podľa článku 47.

ČLÁNOK 32

Právomoc súdu

1. Právomoc súdu zahŕňa všetky otázky týkajúce sa výkladu a aplikácie dohovoru a jeho protokolov, ktoré sú mu predložené v súlade s ustanoveniami článkov 33, 34, 46 a 47.
2. O sporných otázkach ohľadne jeho právomoci rozhoduje súd.

ČLÁNOK 33

Medzištátne spory

Každá Vysoká zmluvná strana môže predložiť súdu na preskúmanie každé porušenie ustanovení dohovoru a jeho protokolov, za ktoré podľa jej názoru nesie zodpovednosť iná Vysoká zmluvná strana.

ČLÁNOK 34

Individuálne sťažnosti

Súd môže prijímať sťažnosti podané ktorýmkoľvek jednotlivcom, mimovládnu organizáciou alebo skupinou osôb, ktoré sa považujú za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných dohovorem alebo jeho protokolmi jednou z Vysokých zmluvných strán. Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že nebudú žiadnym spôsobom brániť účinnému výkonu týchto práv.

ČLÁNOK 35

Podmienky prijateľnosti

1. Súd môže prejednávať vec až po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych opravných prostriedkov, podľa všeobecne

uznávaných pravidiel medzinárodného práva a v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bolo prijaté konečné rozhodnutie.

2. Súd nebude posudzovať individuálnu sťažnosť predloženú podľa článku 34, ktorá je

- a) anonymná, alebo
- b) v podstate rovnaká ako sťažnosť už predtým posudzovaná súdom, alebo ktorá je už predmetom iného medzinárodného vyšetrovacieho alebo zmierovacieho konania a neobsahuje žiadne nové relevantné skutočnosti.

3. Súd vyhlási za neprijateľnú každú individuálnu sťažnosť predloženú podľa článku 34, ak dospeje k záveru, že

- a) sťažnosť je nezlučiteľná s ustanoveniami dohovoru alebo jeho protokolov, je zjavne nepodložená alebo je zneužitím práva podať sťažnosť; alebo
- b) sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu s výnimkou prípadov, keď dodržiavanie ľudských práv zaručených dohovorom a jeho protokolmi vyžaduje preskúmanie podstaty sťažnosti, a za predpokladu, že žiaden prípad nemôže byť odmietnutý z uvedeného dôvodu, ak nebol riadne preskúmaný domácim súdom.

4. Súd odmietne každú sťažnosť, ktorú považuje za neprijateľnú podľa tohto článku. Môže tak rozhodnúť v ktoromkoľvek štádiu konania.

ČLÁNOK 36

Účasť tretej strany

1. Vysoká zmluvná strana, občanom ktorej je sťažovateľ, má právo predložiť písomné vyjadrenie a zúčastniť sa pojednávania vo všetkých prípadoch prejednáváných komorou a veľkou komorou.

2. Predseda súdu môže v záujme riadneho výkonu spravodlivosti vyzvať ktorúkoľvek Vysokú zmluvnú stranu, ktorá nie je stranou v

konaní alebo ktorúkoľvek zainteresovanú osobu, inú ako sťažovateľ, aby predložili písomné vyjadrenie alebo sa zúčastnili na pojednávaniach.

3. Vo všetkých prípadoch prejednáváných komorou alebo veľkou komorou môže Komisár Rady Európy pre ľudské práva predložiť písomné vyjadrenie a zúčastniť sa pojednávania.

ČLÁNOK 37

Vyčiarknutie sťažnosti

1. Súd môže v ktoromkoľvek štádiu konania rozhodnúť o vyčiarknutí sťažnosti zo zoznamu prípadov, ak okolnosti vedú k záveru, že:

- a) sťažovateľ už nemieni zotrvávať na svojej sťažnosti; alebo
- b) vec už bola vyriešená; alebo
- c) pre akýkoľvek iný súdom zistený dôvod nie je ďalej potrebné pokračovať v posudzovaní sťažnosti.

Súd však pokračuje v posudzovaní sťažnosti, ak to vyžaduje dodržiavanie ľudských práv zaručených dohovorom a jeho protokolmi.

2. Súd môže rozhodnúť o opätovnom zaradení sťažnosti do zoznamu prípadov, ak sa domnieva, že okolnosti odôvodňujú takýto krok.

ČLÁNOK 38

Prejednanie sťažnosti

Súd prejedná vec spolu so zástupcami strán a v prípade potreby pristúpi k vyšetrovaniu, pre efektívne vykonanie ktorého mu zainteresované Vysoké zmluvné strany poskytnú potrebnú súčinnosť.

ČLÁNOK 39

Konanie o zmieri

1. V ktorejkoľvek fáze konania môže súd poskytnúť zúčastneným stranám súčinnosť s cieľom dosiahnuť urovnanie sporu zmierom založeným na rešpektovaní ľudských práv zaručených dohovorom a jeho protokolmi.
2. Konanie vedené podľa odseku 1 je dôverné.
3. V prípade dosiahnutia zmieru súd vyčiarkne sťažnosť zo zoznamu prípadov rozhodnutím, ktoré obsahuje stručné zhrnutie skutkového stavu a dosiahnutého riešenia.
4. Toto rozhodnutie sa doručí Výboru ministrov, ktorý dohliada na splnenie podmienok zmieru vymedzených v rozhodnutí.

ČLÁNOK 40

Verejné pojednávanie a prístup k dokumentom

1. Pojednávania sú verejné, pokiaľ súd, vo výnimočných prípadoch, nerozhodne inak.
2. Spisy uložené u tajomníka súdu sú prístupné verejnosti, pokiaľ predseda súdu nerozhodne inak.

ČLÁNOK 41

Spravodlivé zadostučinenie

Ak súd dospeje k záveru, že došlo k porušeniu dohovoru alebo jeho protokolov a v prípade, že vnútroštátne právo dotknutej Vysokej zmluvnej strany umožňuje len čiastočnú nápravu, súd prizná v prípade potreby poškodenej strane spravodlivé zadostučinenie.

ČLÁNOK 42

Rozsudky vynesené komorami

Rozsudky vynesené komorami sa stanú právoplatnými v súlade s ustanoveniami článku 44 odsek 2.

ČLÁNOK 43

Predloženie veci veľkej komore

1. V lehote troch mesiacov odo dňa vynesenia rozsudku komorou môže vo výnimočných prípadoch každá zo zúčastnených strán požiadať o predloženie veci veľkej komore.
2. Porota piatich sudcov veľkej komory prijme takúto žiadosť, ak prípad vyvoláva závažné otázky týkajúce sa výkladu a aplikácie dohovoru alebo jeho protokolov alebo závažnú otázku všeobecného významu.
3. Ak porota žiadosť prijme, veľká komora rozhodne vo veci rozsudkom.

ČLÁNOK 44

Právoplatnosť rozsudkov

1. Rozsudok veľkej komory je právoplatný.
2. Rozsudok komory je právoplatný
 - a) ak strany vyhlásia, že nepožiadajú o predloženie veci veľkej komore; alebo
 - b) po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa vynesenia rozsudku, pokiaľ strany nepožiadali o predloženie veci veľkej komore; alebo
 - c) ak porota sudcov veľkej komory odmietne žiadosť o predloženie veci veľkej komore podanú v súlade s článkom 43.
3. Právoplatný rozsudok sa zverejní.

ČLÁNOK 45

Odôvodnenie rozsudkov a rozhodnutí

1. Rozsudky ako aj rozhodnutia, ktorými sa sťažnosti vyhlasujú za prijateľné alebo neprijateľné, musia obsahovať odôvodnenie.
2. Ak rozsudok alebo jeho časť nevyjadruje jednomyselný názor sudcov, každý sudca má právo pripojiť k nemu osobitné stanovisko.

ČLÁNOK 46

Záväznosť a vykonávanie rozsudkov

1. Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že sa budú riadiť právoplatným rozsudkom súdu vo všetkých prípadoch, ktorých sú stranami.
2. Právoplatný rozsudok súdu sa doručí Výboru ministrov, ktorý dohliada na jeho výkon.
3. Ak Výbor ministrov dospeje k záveru, že dohľadu nad výkonom právoplatného rozsudku bráni problém spojený s výkladom rozsudku, môže vec predložiť súdu na výrok o otázke výkladu. Rozhodnutie o predložení veci súdu vyžaduje dvojtretinovú väčšinu hlasov zástupcov oprávnených zasadať vo Výbore ministrov.
4. Ak Výbor ministrov dospeje k záveru, že sa Vysoká zmluvná strana odmieta riadiť právoplatným rozsudkom v spore, ktorého je stranou, môže po doručení formálneho upozornenia danej strane rozhodnutím prijatým dvojtretinovou väčšinou hlasov zástupcov oprávnených zasadať vo Výbore ministrov predložiť súdu otázku, či táto strana porušila svoj záväzok podľa odseku 1.
5. Ak súd skonštatuje porušenie odseku 1, predloží prípad Výboru ministrov na zváženie prijatia opatrení. Ak súd skonštatuje, že nedošlo k porušeniu odseku 1, predloží prípad Výboru ministrov a ten uzavrie jeho skúmanie.

ČLÁNOK 47

Posudky

1. Súd môže na žiadosť Výboru ministrov vydávať posudky o právnych otázkach týkajúcich sa výkladu dohovoru a jeho protokolov.
2. Takéto posudky sa nemôžu týkať otázok súvisiacich s obsahom alebo rozsahom práv a slobôd stanovených v hlave I dohovoru a v jeho protokoloch alebo iných otázok, ktorými by sa súd alebo Výbor ministrov mohli zaoberať v rámci konania začatého na základe ustanovení dohovoru.
3. Rozhodnutie požiadať súd o posudok prijíma Výbor ministrov väčšinou hlasov zástupcov oprávnených v ňom zasadať.

ČLÁNOK 48

Poradná právomoc Súdu

Súd rozhodne, či žiadosť o posudok podaná Výborom ministrov spadá do jeho právomoci vymedzenej v článku 47.

ČLÁNOK 49

Odôvodnenie posudkov

1. Posudok súdu musí obsahovať odôvodnenie.
2. Ak posudok nevyjadruje úplne alebo čiastočne jednomyselný názor sudcov, má každý sudca právo pripojiť k nemu osobitné stanovisko.
3. Posudky súdu sa doručia Výboru ministrov.

ČLÁNOK 50

Náklady na činnosť súdu

Náklady spojené s činnosťou súdu hradí Rada Európy.

ČLÁNOK 51

Výsady a imunity sudcov

Sudcovia požívajú počas výkonu ich funkcie výsady a imunity stanovené v článku 40 Štatútu Rady Európy a v dohodách uzatvorených na jeho základe.

HLAVA III RÔZNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 52

Žiadosti generálneho tajomníka a podanie vysvetlenia

Každá Vysoká zmluvná strana poskytne na žiadosť generálneho tajomníka Rady Európy vysvetlenie o spôsobe, akým jej vnútroštátne právo zabezpečuje účinné vykonávanie všetkých ustanovení tohto dohovoru.

ČLÁNOK 53

Ochrana uznaných ľudských práv

Niž v tomto dohovore sa nebude vykladať tak, aby obmedzovalo alebo zasahovalo do výkonu ľudských práv a základných slobôd, ktoré môžu byť uznané zákonmi ktorejkoľvek Vysokej zmluvnej strany alebo akýmkoľvek iným dohovorom, ktorého je táto zmluvnou stranou.

ČLÁNOK 54

Právomoc Výboru ministrov

Niž v tomto dohovore neobmedzuje právomoci priznané Výboru ministrov Štatútom Rady Európy.

ČLÁNOK 55

Vylúčenie iných spôsobov riešenia sporu

S výhradou osobitného dojednanja Vysoké zmluvné strany súhlasia, že medzi sebou nepoužijú zmluvy, dohovory alebo vyhlásenia, ktoré sú medzi nimi v platnosti, na to, aby riešili formou sťažností spory vyplývajúce z výkladu alebo vykonávania tohto dohovoru iným spôsobom, než ako je v ňom stanovené.

ČLÁNOK 56

Územná aplikácia

1. Každý štát môže pri ratifikácii alebo kedykoľvek neskôr vyhlásiť oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy, že tento dohovor sa bude uplatňovať, s výhradou odseku 4 tohto článku, na všetkých alebo na ktoromkoľvek z území, za medzinárodné styky ktorých je zodpovedný.
2. Dohovor sa bude uplatňovať na jednom alebo na viacerých územiach uvedených v oznámení počnúc tridsiatym dňom nasledujúcim po prijatí tohto oznámenia generálnym tajomníkom Rady Európy.
3. Na uvedených územiach sa však budú ustanovenia tohto dohovoru vykonávať s prihliadnutím na miestne potreby.
4. Každý štát, ktorý urobil vyhlásenie podľa prvého odseku tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného alebo viacerých území, ktorých sa toto vyhlásenie týka, že uznáva právomoc súdu prijímať sťažnosti osôb, mimovládnych organizácií alebo skupín jednotlivcov podľa článku 34 dohovoru.

ČLÁNOK 57

Výhrady

1. Každý štát môže pri podpise tohto dohovoru alebo pri uložení svojej ratifikačnej listiny urobiť výhradu ku ktorémukoľvek

ustanoveniu dohovoru, ak zákon, ktorý v tom čase platí na jeho území, nie je v súlade s týmto ustanovením. Výhrady všeobecnej povahy nie sú podľa tohto článku prípustné.

2. Každá výhrada urobená podľa tohto článku musí obsahovať stručný opis príslušného zákona.

ČLÁNOK 58

Výpoveď

1. Vysoká zmluvná strana môže vypovedať tento dohovor až po uplynutí piatich rokov odo dňa, kedy sa stala jeho stranou, a po uplynutí šesťmesačnej lehoty od doručenia oznámenia generálnemu tajomníkovi Rady Európy, ktorý o ňom vyrozumie ostatné Vysoké zmluvné strany.

2. Vysoká zmluvná strana sa výpoveďou nemôže zbaviť záväzkov vyplývajúcich z tohto dohovoru vo vzťahu k akémukoľvek konaniu, ktoré by mohlo mať za následok porušenie týchto záväzkov, a ktoré mohla táto zmluvná strana spôsobiť pred nadobudnutím platnosti výpovede.

3. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá prestane byť členom Rady Európy, prestane byť stranou tohto dohovoru za rovnakých podmienok.

4. Dohovor možno vypovedať podľa ustanovení predchádzajúcich odsekov vo vzťahu ku ktorémukoľvek územiu, na ktoré bola jeho aplikácia rozšírená podľa článku 56.

ČLÁNOK 59

Podpis a ratifikácia

1. Tento dohovor je otvorený na podpis členom Rady Európy. Podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny sa ukladajú u generálneho tajomníka Rady Európy.

2. Európska únia môže pristúpiť k tomuto dohovoru.

3. Tento dohovor nadobudne platnosť po uložení desiatich ratifikačných listín.

4. Pre každý signatársky štát, ktorý dohovor ratifikuje neskôr, nadobudne tento platnosť ihneď po uložení ratifikačnej listiny.

5. Generálny tajomník Rady Európy oznámi všetkým členom Rady Európy nadobudnutie platnosti dohovoru, mená Vysokých zmluvných strán, ktoré ho ratifikovali, ako aj uloženie každej ratifikačnej listiny, ku ktorému dôjde neskôr.

Dané v Ríme 4. novembra 1950 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník všetkým signatárskym štátom.

Dodatkový protokol

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Paríž, 20.III.1952

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

rozhodnuté prijať opatrenia smerujúce ku kolektívnemu zaručeniu práv a slobôd odlišných od tých, ktoré sú už uvedené v hlave I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len "dohovor"),

dohodli sa takto:

ČLÁNOK 1

Ochrana majetku

Každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

ČLÁNOK 2

Právo na vzdelanie

Nikomu nemožno odoprieť právo na vzdelanie. Pri výkone akýchkoľvek funkcií v oblasti výchovy a výučby, ktoré štát vykonáva, bude rešpektovať právo rodičov zabezpečovať túto výchovu a vzdelávanie v zhode s ich vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

ČLÁNOK 3

Právo na slobodné voľby

Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú konať v primeraných intervaloch slobodné voľby s tajným hlasovaním za podmienok, ktoré zabezpečia slobodné vyjadrenie názorov ľudu pri voľbe zákonodarného zboru.

ČLÁNOK 4

Územná aplikácia

Každá Vysoká zmluvná strana môže pri podpise alebo ratifikácii tohto protokolu alebo kedykoľvek neskôr odovzdať generálnemu

tajomníkovi Rady Európy vyhlásenie, v ktorom uvedie, v akom rozsahu sa ustanovenia tohto protokolu budú uplatňovať na územiach uvedených v tomto vyhlásení, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedná.

Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá odovzdala vyhlásenie podľa predchádzajúceho odseku, môže z času na čas odovzdať ďalšie vyhlásenie pozmeňujúce znenie ktoréhokoľvek predchádzajúceho vyhlásenia alebo ukončujúce uplatňovanie ustanovenia tohto protokolu vo vzťahu ku ktorémukoľvek územiu.

Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa považuje za urobené podľa článku 56 odsek 1 dohovoru.

ČLÁNOK 5

Vzťah k dohovoru

Vysoké zmluvné strany považujú články 1, 2, 3 a 4 tohto protokolu za dodatkové články k dohovoru a všetky ustanovenia dohovoru sa vykonávajú v súlade s ním.

ČLÁNOK 6

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členom Rady Európy, ktorí podpísali dohovor; podlieha ratifikácii súčasne s dohovormo alebo po jeho ratifikácii. Tento protokol nadobudne platnosť po uložení desiatich ratifikačných listín. Pre každý signatársky štát, ktorý protokol ratifikuje neskôr, nadobudne tento platnosť ihneď po uložení ratifikačných listín.

Ratifikačné listiny sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý oznámi všetkým členom názvy štátov, ktoré ho ratifikovali.

Dané v Paríži 20. marca 1952 v angličtine a vo francúzštine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa

uloží v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým signatárskym vládam.

Protokol č. 4

k Dohovoru o ochrane ľudských práv
a základných slobôd priznávajúcí
niektoré práva a slobody iné než tie,
ktoré sú už uvedené v dohovore
a v prvom dodatkovom protokole
k dohovoru

Štrasburg, 16.IX.1963

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

rozhodnuté prijať opatrenia smerujúce ku kolektívnemu zaručeniu určitých práv a slobôd odlišných od tých, ktoré sú už uvedené v hlave I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanom v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len "dohovor"), a v článkoch 1 až 3 prvého dodatkového protokolu k dohovoru, podpísaného v Paríži 20. marca 1952,

dohodli sa takto:

ČLÁNOK 1

Zákaz uväznenia pre dlh

Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

ČLÁNOK 2

Sloboda pohybu

1. Každý, kto sa legálne zdržiava na území niektorého štátu, má na tomto území právo slobody pohybu a slobody zvoliť si miesto pobytu.
2. Každý môže slobodne opustiť ktorúkoľvek krajinu, vrátane svojej vlastnej.
3. Žiadne obmedzenia sa nemôžu uvaliť na výkon týchto práv okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, na udržanie verejného poriadku, na predchádzanie zločinnosti, na ochranu zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.
4. Práva uvedené v odseku 1 môžu v určitých oblastiach podliehať obmedzeniam, ktoré sú uložené zákonom a sú v demokratickej spoločnosti odôvodnené verejným záujmom.

ČLÁNOK 3

Zákaz vyhodenia občanov

1. Nikoho nemožno, či už individuálne alebo hromadne, vyhodiť z územia štátu, ktorého je občanom.
2. Nikoho nemožno pozbaviť práva vstúpiť na územie štátu, ktorého je občanom.

ČLÁNOK 4

Zákaz hromadného vyhodenia cudzincov

Hromadné vyhodenie cudzincov je zakázané.

ČLÁNOK 5

Územná aplikácia

1. Každá Vysoká zmluvná strana môže pri podpise alebo ratifikácii tohto protokolu alebo kedykoľvek neskôr odovzdať generálnemu tajomníkovi Rady Európy vyhlásenie, v ktorom uvedie, v akom rozsahu sa budú ustanovenia tohto protokolu uplatňovať na územiach uvedených v tomto vyhlásení, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedná.
2. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá odovzdala vyhlásenie podľa predchádzajúceho odseku, môže z času na čas odovzdať ďalšie vyhlásenie pozmeňujúce znenie ktoréhokoľvek predchádzajúceho vyhlásenia alebo ukončujúce uplatňovanie ustanovení tohto protokolu vo vzťahu ku ktorémukoľvek územiu.
3. Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa považuje za urobené podľa článku 56 odsek 1 dohovoru.
4. Územie každého štátu, na ktorom sa uplatňuje tento protokol v dôsledku jeho ratifikácie alebo jeho prijatia týmto štátom a každé územie, na ktorom sa protokol uplatňuje v dôsledku vyhlásenia urobeného týmto štátom podľa tohto článku, sa na účely odkazov na územie štátu podľa článkov 2 a 3 považujú za rôzne územia.
5. Ktorýkoľvek štát, ktorý urobil vyhlásenie podľa odsekov 1 alebo 2 tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného alebo viacerých území, ktorých sa vyhlásenie týka, že uznáva právomoc súdu prijímať sťažnosti od jednotlivcov, mimovládnych organizácií alebo skupín osôb, podané v súlade s článkom 34 dohovoru a týkajúce sa všetkých alebo niektorých z článkov 1 až 4 tohto protokolu.

ČLÁNOK 6

Vzťah k dohovoru

Vysoké zmluvné strany považujú články 1 až 5 tohto protokolu za dodatkové články k dohovoru a všetky ustanovenia dohovoru sa vykonávajú v súlade s ním.

ČLÁNOK 7

Podpis a ratifikácia

1. Tento protokol je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, ktoré podpísali dohovor; podlieha ratifikácii súčasne s dohovorom alebo po jeho ratifikácii. Nadobudne platnosť po uložení piatich ratifikačných listín. Pre každý signatársky štát, ktorý protokol ratifikuje neskôr, nadobudne tento platnosť ihneď po uložení ratifikačných listín.
2. Ratifikačné listiny sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý oznámi všetkým členom názvy štátov, ktoré ho ratifikovali.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 16. septembra 1963 v angličtine a vo francúzštine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým signatárskym štátom.

Protokol č. 6

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd týkajúci sa zrušenia trestu smrti

Štrasburg, 28.IV.1983

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanému v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len "dohovor"),

berúc do úvahy, že vývoj, ku ktorému došlo v niektorých členských štátoch Rady Európy, vyjadruje všeobecnú tendenciu v prospech zrušenia trestu smrti,

dohodli sa takto:

ČLÁNOK 1

Zrušenie trestu smrti

Trest smrti sa zrušuje. Tento trest nemožno nikomu uložiť alebo ho vykonať.

ČLÁNOK 2

Trest smrti v čase vojny

Štát môže zákonom ustanoviť trest smrti za činy spáchané v čase vojny alebo v čase bezprostrednej hrozby vojny; tento trest sa uloží iba v prípadoch, ktoré predpokladá zákon, a v súlade s jeho ustanoveniami. Štát oznámi generálnemu tajomníkovi Rady Európy príslušné ustanovenia takého zákona.

ČLÁNOK 3

Zákaz odstúpenia

Od ustanovení tohto protokolu nemožno odstúpiť podľa článku 15 dohovoru.

ČLÁNOK 4

Zákaz výhrad

K ustanoveniam tohto protokolu nie je prípustná žiadna výhrada podľa článku 57 dohovoru.

ČLÁNOK 5

Územná aplikácia

1. Každý štát môže pri podpise alebo pri uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení, určiť jedno alebo viaceré územia, na ktorých sa bude tento protokol uplatňovať.
2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť uplatňovanie tohto protokolu na ktorékoľvek iné územie uvedené v tomto vyhlásení. Protokol nadobudne platnosť vo vzťahu k tomuto územiu prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po prijatí takého vyhlásenia generálnym tajomníkom.
3. Každé vyhlásenie urobené podľa oboch predchádzajúcich odsekov možno odvolať, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie uvedené v tomto vyhlásení, oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie nadobudne platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po prijatí takého oznámenia generálnym tajomníkom.

ČLÁNOK 6

Vzťah k dohovoru

Vysoké zmluvné strany považujú články 1 až 5 tohto protokolu za dodatkové články k dohovoru a všetky ustanovenia dohovoru sa vykonávajú v súlade s ním.

ČLÁNOK 7

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členom Rady Európy, ktorí podpísali dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nemôže ratifikovať, prijať alebo schváliť tento protokol bez toho, aby zároveň alebo predtým ratifikoval dohovor. Ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení sa ukladia u generálneho tajomníka Rady Európy.

ČLÁNOK 8

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po dni, keď päť členských štátov Rady Európy vyjadrí svoj súhlas byť viazaní protokolom v súlade s ustanovením článku 7.
2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadrí svoj súhlas byť viazaný protokolom neskôr, nadobudne tento protokol platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po uložení ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení.

ČLÁNOK 9

Funkcie depozitára

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady:

- a) každý podpis;

- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu podľa jeho článkov 5 a 8;
- d) akýkoľvek iný úkon, oznámenie alebo vyhlásenie, ktoré sa týkajú tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 28. apríla 1983 v angličtine a vo francúzštine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.

Protokol č. 7

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Štrasburg, 22.XI.1984

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol, rozhodnuté podniknúť ďalšie opatrenia smerujúce ku kolektívnemu zaručeniu určitých práv a slobôd prostredníctvom Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len "dohovor"),

dohodli sa takto:

ČLÁNOK 1

Procesné záruky v prípade vyhostenia cudzincov

1. Cudzinca, ktorý má povolený pobyt na území niektorého štátu, možno vyhostiť iba na základe výkonu rozhodnutia prijatého v súlade so zákonom a cudzinec musí mať možnosť:

- a) uplatnenia námietky proti svojmu vyhosteniu;
- b) preskúmania svojho prípadu;
- c) dať sa zastupovať za týmto účelom pred príslušným úradom alebo pred osobou alebo osobami týmto úradom určenými.

2. Cudzinca možno vyhostiť pred výkonom jeho práv uvedených v odseku 1 písm. a), b) a c) tohto článku, ak je také vyhostenie potrebné v záujme verejného poriadku alebo je odôvodnené záujmami národnej bezpečnosti.

ČLÁNOK 2

Právo na odvolanie v trestných veciach

1. Každý, koho súd uzná za vinného z trestného činu, má právo dať preskúmať výrok o vine alebo treste súdom vyššieho stupňa. Výkon tohto práva, vrátane dôvodov, pre ktoré sa môže vykonať, ustanoví zákon.

2. Z tohto práva sú prípustné výnimky v prípade menej závažných trestných činov, ktoré ako také kvalifikuje zákon, alebo ak príslušnú osobu súdil na prvom stupni najvyšší súd, alebo ak bola uznaná za vinnú a odsúdená na základe odvolania proti oslobodzujúcemu rozsudku.

ČLÁNOK 3

Odškodnenie v prípade justičného omylu

Ak bol právoplatný odsudzujúci rozsudok v trestnej veci neskôr zrušený, alebo ak bola udelená milosť, pretože nová alebo novoodhalená skutočnosť dokazuje, že došlo k justičnému omylu, je osoba, na ktorej bol vykonaný trest podľa tohto rozsudku, odškodnená podľa zákona alebo praxe platných v príslušnom štáte, pokiaľ sa nepreukáže, že k včasnému odhaleniu neznámej skutočnosti nedošlo úplne alebo čiastočne vinou tejto osoby.

ČLÁNOK 4

Právo nebyť opakovane súdený alebo trestaný

1. Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcom právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený právoplatným rozsudkom v súlade so zákonom a trestným poriadkom tohto štátu.
2. Ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnove konania v súlade so zákonom a trestným poriadkom príslušného štátu, ak nové alebo novoodhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodnutie vo veci.
3. Od tohto článku nemožno odstúpiť podľa článku 15 dohovoru.

ČLÁNOK 5

Rovnosť medzi manželmi

Pri uzavieraní manželstva, počas manželstva a v prípade jeho zániku majú manželia rovnaké práva a povinnosti občianskoprávnej povahy medzi sebou a vo vzťahoch ku svojim deťom. Tento článok nebráni štátom prijať opatrenia, ktoré sú nevyhnutné v záujme detí.

ČLÁNOK 6

Územná aplikácia

1. Každý štát môže pri podpise alebo uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení, určiť jedno alebo viac území, na ktorých sa bude uplatňovať tento protokol, pričom určí rozsah, v akom sa zaväzuje uplatňovať ustanovenia protokolu na tomto alebo na týchto územiach.
2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť uplatňovanie tohto protokolu na ktorékoľvek iné územie uvedené v tomto vyhlásení. Protokol nadobudne vo vzťahu k tomuto územiu platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvoch mesiacov odo dňa prijatia vyhlásenia generálnym tajomníkom.
3. Každé vyhlásenie urobené podľa oboch predchádzajúcich odsekov možno odvolať alebo pozmeniť, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie uvedené v tomto vyhlásení, oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie alebo zmena nadobudne platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvoch mesiacov odo dňa prijatia oznámenia generálnym tajomníkom.
4. Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa považuje za urobené podľa článku 56 odsek 1 dohovoru.
5. Územie každého štátu, na ktorom sa tento protokol uplatňuje v dôsledku ratifikácie, prijatia alebo schválenia týmto štátom, a každé z území, na ktorom sa protokol uplatňuje v dôsledku vyhlásenia, ktoré tento štát urobil podľa tohto článku, sa na účely odkazov na územie štátu podľa článku 1 považujú za rôzne územia.
6. Ktorýkoľvek štát, ktorý urobil vyhlásenie podľa odsekov 1 alebo 2 tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného alebo viacerých území, ktorých sa vyhlásenie týka, že uznáva právomoc súdu prijímať sťažnosti od jednotlivcov, mimovládnych organizácií alebo skupín osôb, podané v súlade s

článkom 34 dohovoru a týkajúce sa všetkých alebo niektorých z článkov 1 až 5 tohto protokolu.

ČLÁNOK 7

Vzťah k dohovoru

Vysoké zmluvné strany považujú články 1 až 6 tohto protokolu za dodatkové články k dohovoru a všetky ustanovenia dohovoru sa vykonávajú v súlade s ním.

ČLÁNOK 8

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, ktoré podpísali dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nemôže ratifikovať, prijať alebo schváliť tento protokol bez toho, aby zároveň alebo predtým ratifikoval dohovor. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európy.

ČLÁNOK 9

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvoch mesiacov odo dňa, keď sedem členských štátov Rady Európy vyjadrí svoj súhlas byť viazaní protokolom podľa ustanovenia článku 8.
2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadrí svoj súhlas byť viazaný protokolom neskôr, nadobudne tento protokol platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvoch mesiacov odo dňa uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení.

ČLÁNOK 10

Funkcie depozitára

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu v súlade s článkami 6 a 9;
- d) akýkoľvek iný úkon, oznámenie alebo vyhlásenie, ktoré sa týkajú tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 22. novembra 1984 v angličtine a vo francúzštine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archíve Radý Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.

Protokol č. 12

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Rím, 4.XI.2000

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol,

majúc na zreteli základný princíp, podľa ktorého sú si všetci ľudia rovní pred zákonom a majú nárok na rovnakú právnu ochranu;

rozhodnuté prijať ďalšie kroky na podporu rovnosti všetkých osôb prostredníctvom kolektívneho presadzovania všeobecného zákazu diskriminácie prostredníctvom Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len "dohovor");

znovu potvrdzujúc, že zásada nediskriminácie nebráni účastníckym štátom prijímať opatrenia na podporu plnej a účinnej rovnosti za predpokladu, že na tieto opatrenia existuje objektívny a primeraný dôvod,

dohodli sa takto:

ČLÁNOK 1

Všeobecný zákaz diskriminácie

1. Užívanie všetkých práv ustanovených zákonom sa zabezpečuje bez diskriminácie z akéhokoľvek dôvodu, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické a iné presvedčenie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rodové alebo iné postavenie.
2. Nikto nesmie byť diskriminovaný akýmkoľvek verejným orgánom z akýchkoľvek dôvodov, najmä ako sú dôvody uvedené v odseku 1.

ČLÁNOK 2

Územná pôsobnosť

1. Každý štát môže pri podpise alebo pri uložení ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení uviesť územie alebo územia, na ktorých sa tento protokol uplatňuje.
2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením doručeným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť platnosť tohto protokolu na ktorékoľvek územie uvedené vo vyhlásení. Vo vzťahu k tomuto územiu nadobudne protokol platnosť prvý deň mesiaca,

ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa prijatia vyhlásenia generálnym tajomníkom.

3. Každé vyhlásenie urobené podľa odsekov 1 a 2 tohto článku, týkajúce sa územia uvedeného vo vyhlásení, môže byť odvolané alebo pozmenené oznámením doručeným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie alebo zmena nadobudne platnosť prvý deň mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa prijatia tohto oznámenia generálnym tajomníkom.

4. Vyhlásenie urobené v súlade s týmto článkom sa považuje za vyhlásenie urobené v súlade s odsekom 1 článku 56 dohovoru.

5. Každý štát, ktorý urobil vyhlásenie v súlade s odsekom 1 alebo 2 tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného alebo niekoľkých území, na ktoré sa vyhlásenie vzťahuje, že uznáva príslušnosť súdu prijímať sťažnosti od jednotlivcov, mimovládnych organizácií alebo skupín jednotlivcov, ako to ustanovuje článok 34 dohovoru vo vzťahu k článku 1 tohto protokolu.

ČLÁNOK 3

Vzťah k dohovoru

Účastnícke štáty považujú ustanovenia článkov 1 a 2 tohto protokolu za dodatočné články dohovoru a z toho dôvodu pre ne platia všetky ustanovenia dohovoru.

ČLÁNOK 4

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, ktoré podpísali dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nesmie tento protokol ratifikovať, prijať alebo schváliť bez predchádzajúcej alebo súčasnej ratifikácie dohovoru. Ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európy.

ČLÁNOK 5

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa, keď desať členských štátov Rady Európy vyjadrí svoj súhlas byť viazanými protokolom v súlade s ustanoveniami článku 4.

2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadrí následne svoj súhlas byť viazaný protokolom, nadobudne protokol platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov od dátumu uloženia ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení.

ČLÁNOK 6

Funkcie depozitára

Generálny tajomník Rady Európy oznámi všetkým členským štátom Rady Európy:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) každý dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu v súlade s článkami 2 a 5;
- d) akýkoľvek iný úkon, upovedomenie alebo oznámenie týkajúce sa tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Ríme, 4. novembra 2000 v anglickom a francúzskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.

Protokol č. 13

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Vilnius, 3.V.2002

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol,

sú presvedčené, že právo každého na život je základnou hodnotou v demokratickej spoločnosti a že zrušenie trestu smrti má zásadný význam pre ochranu tohto práva a plné uznanie vrodenej dôstojnosti všetkých ľudských bytostí;

želajúc si posilniť ochranu práva na život zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len "dohovor");

konštatujúc, že protokol č. 6 k dohovoru, týkajúci sa zrušenia trestu smrti, podpísaný v Štrasburgu 28. apríla 1983, nevylučuje trest smrti za činy spáchané v čase vojny alebo bezprostrednej hrozby vojny;

súc odhodlané urobiť posledný krok k zrušeniu trestu smrti za každých okolností,

dohodli sa takto:

ČLÁNOK 1

Zrušenie trestu smrti

Trest smrti sa zrušuje. Nikoho nemožno na taký trest odsúdiť ani popraviť.

ČLÁNOK 2

Zákaz odstúpenia od záväzkov

Od ustanovení tohto protokolu nemožno odstúpiť podľa článku 15 dohovoru.

ČLÁNOK 3

Zákaz výhrad

K ustanoveniam tohto protokolu nie je prípustná žiadna výhrada podľa článku 57 dohovoru.

ČLÁNOK 4

Územná pôsobnosť

1. Každý štát môže pri podpise alebo uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení, určiť jedno alebo viaceré územia, na ktoré sa tento protokol bude vzťahovať.
2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením doručeným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť vykonávanie tohto protokolu na ktorékoľvek iné územie uvedené v tomto vyhlásení. Protokol nadobudne platnosť vo vzťahu k tomuto územiu prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov od prijatia takéhoto vyhlásenia generálnym tajomníkom.
3. Každé vyhlásenie urobené podľa oboch predchádzajúcich odsekov sa bude môcť odvolať, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie uvedené v tomto vyhlásení, oznámením doručeným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie alebo modifikácia nadobudne účinnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov od prijatia takéhoto oznámenia generálnym tajomníkom.

ČLÁNOK 5

Vzťah k dohovoru

Členské štáty považujú ustanovenia článkov 1 až 4 tohto protokolu za dodatkové články k dohovoru, a preto sa na ne vzťahujú všetky ustanovenia dohovoru.

ČLÁNOK 6

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, ktoré podpísali dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nesmie tento protokol ratifikovať, prijať alebo schváliť bez predchádzajúcej alebo súčasnej ratifikácie dohovoru. Ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európy.

ČLÁNOK 7

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov odo dňa, keď desať členských štátov Rady Európy vyjadrí svoj súhlas byť viazanými protokolom v súlade s ustanoveniami článku 6.
2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadrí následne svoj súhlas byť viazaný protokolom, nadobudne tento protokol platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí troch mesiacov od dátumu uloženia ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení.

ČLÁNOK 8

Funkcie depozitára

Generálny tajomník Rady Európy oznámi všetkým členským štátom Rady Európy:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) každý dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu podľa jeho článkov 4 a 7;
- d) akýkoľvek iný úkon, upovedomenie alebo oznámenie týkajúce sa tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané vo Vilniuse, 3. mája 2002 v anglickom a francúzskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.

Európsky dohovor o ľudských právach

European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex

www.echr.coe.int